

S P R A W O Z D A N I E

z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bralinie z wykonania zadań własnych i zleconych za 2021 r.

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej przedkładam sprawozdanie opisowe i finansowe z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bralinie za rok 2021 wraz z potrzebami w zakresie pomocy społecznej na rok 2022.

W roku ubiegłym Ośrodek, tak jak dotychczas realizował między innymi zadania z zakresu pomocy społecznej, udzielając świadczeń pieniężnych, pomocy usługowej, pracy socjalnej, pomocy rzeczowej i wsparcia środowiskowego. O ile dotychczas pojęcie „pomoc społeczna” powszechnie rozumiana głównie jako wsparcie finansowe i rzeczowe, o tyle obecnie pomoc społeczna jest ukierunkowana na wszelkiego rodzaju działanie, zmierzające - poprzez pracę socjalną - do przezwyciężenia swoich własnych trudności, określanych jako czasowe, własnymi siłami, jedynie przy niewielkim wsparciu finansowym.

Ośrodek Pomocy Społecznej przede wszystkim realizuje cele i zadania określone w przepisach ustawy o pomocy społecznej oraz w przepisach wydanych na jej podstawie, w szczególności podejmuje działania zmierzające do zaspokajania niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin oraz w miarę możliwości do życiowego ich usamodzielnienia, a także integracji tych osób i rodzin ze środowiskiem.

Do Ośrodka Pomocy Społecznej mogą zgłaszać się osoby, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży, opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bralinie (zwany dalej Ośrodkiem), w obszarze pomocy społecznej realizuje zadania własne i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Jest inicjatorem działań o charakterze pomocowym, aktywizującym oraz integrującym różnorodne środowiska na rzecz wsparcia grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom posiadającym obywatelstwo polskie oraz jednocześnie spełniającym warunek zamieszkiwania i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Prawo takie przysługuje również cudzoziemcom, jednakże po spełnieniu odrębnych warunków, wskazanych w ustawie.

W roku 2021 prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługiwało:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekraczał kwoty **701,00 zł**
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekraczał kwoty **528,00 zł**
- rodzinie, której dochód nie przekraczał sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Akty prawne, na podstawie których GOPS realizował szeroki zakres zadań w 2021 r.:

- Ustawa z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- Ustawa z 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych;
- Ustawa z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci;
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;
- Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, następnie RODO;
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego;
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne,
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- Ustanowiony Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. wieloletni rządowy programu „Posiłek w szkole i w domu”,
- oraz szereg innych ustaw i aktów wykonawczych, regulujących tematykę pomocy społecznej.

W 2021 r. działalność Ośrodka skoncentrowana była na wspieraniu osób i rodzin w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb oraz umożliwieniu im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także minimalizowaniu zjawiska marginalizacji i wykluczenia. System działań obejmował rozmaite instrumenty pomocy finansowej, jak i niefinansowej z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wsparcia rodziny i pieczy

zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, dodatków mieszkaniowych oraz dodatków energetycznych.

Zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej i przepisów prawa miejscowego, zawartych w Uchwałach Rady Gminy Bralin, wykonywane były zgodnie z potrzebami społeczności gminnej, wyrażonej w składanych wnioskach o pomoc. W 2021 r. do Ośrodka wpłynęło 105 wniosków z prośbą o udzielenie pomocy w różnej formie. Pracownicy socjalni przeprowadzili 183 wywiady środowiskowe. Ogółem wydano 144 decyzje administracyjne przyznające świadczenia w ramach zadań zleconych i zadań własnych. Pomocą społeczną w formie pieniężnej i niepieniężnej objęto łącznie 130 rodzin, z czego 71 rodzinom udzielono pomocy pieniężnej.

Zadania zlecone gminie

Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawcze, świadczenia „Za życiem”, dodatek energetyczny oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego

Świadczenia rodzinne

W 2021 r. w gminie Bralin ze świadczeń rodzinnych skorzystały 320 rodziny. Ogółem wydano 555 decyzji administracyjnych, w tym 436 decyzji przyznających świadczenia rodzinne, 70 decyzji uchylających świadczenia, 40 decyzji odmownych (przekroczenie kryterium dochodowego), a także 9 decyzji żądających zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. Świadczenia te zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, obejmują:

1. zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:
 - a) urodzenia dziecka,
 - b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
 - c) samotnego wychowywania dziecka,
 - d) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
 - e) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
 - f) rozpoczęcia roku szkolnego,
 - g) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.
2. świadczenia opiekuńcze tj. zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne;
3. jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka;
4. świadczenia rodzicielskie.

Głównym kryterium uprawniającym do świadczeń rodzinnych jest przeciętny miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie z roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy. Kryterium dochodowe dotyczy dochodu netto (po odliczeniu podatku dochodowego i składek na ubezpieczenie społeczne oraz zdrowotne), które wynosi 674 zł i 764 zł, jeśli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne. Określone w ustawie kryterium dochodowe powinny spełniać rodziny ubiegające się o zasiłek rodzinny oraz dodatki do niego. Kryterium dochodowe obowiązuje również przy ustalaniu prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego (764 zł), a także jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (1922 zł). Pozostałe świadczenia są niezależne od wysokości dochodu rodziny. W sytuacji, gdy rodzina przekracza ustawowe kryterium, istnieje możliwość przyznania tych świadczeń z zastosowaniem tzw. mechanizmu „złotówka za złotówką”.

Od 2014 r. zostało wprowadzone świadczenie, którym jest zasiłek dla opiekuna. Zasiłek dla opiekuna przysługuje na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Zasiłek dla opiekunów przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw z dniem 1 lipca 2013 r. Prawo do tego świadczenia nie jest uzależnione od kryterium dochodowego.

Z tego świadczenia w 2021 roku skorzystał 1 opiekun osoby niepełnosprawnej.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Świadczenie przysługuje przez 52 tygodnie w przypadku urodzenia jednego dziecka, a w przypadku przyjęcia na wychowywanie do ukończenia przez dziecko 7 lat; przez 65 tygodni – przy dwojgu dzieciach, 67 tygodni – przy trojgu, 69 tygodni – przy czworgu, 71 tygodni – przy pięciorgu i więcej. Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1 000,00 zł miesięcznie. Świadczenie rodzicielskie jest świadczeniem podzielnym. Kwotę za niepełny miesiąc ustala się dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje. W razie ubiegania się o to świadczenie przez kobietę, która pobiera zasiłek dla bezrobotnych świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia a kwotą pobieranego zasiłku dla bezrobotnych, pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Szczegółowe wydatki poniesione przez Ośrodek w zakresie wypłacanych świadczeń rodzinnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w 2021 r.

Lp.	Świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego			
1.	Zasiłek rodzinny	4564	514 677,74
2.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	20	20 000,00
3.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	184	69 730,70
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	167	31 534,12
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	226	23 934,54
6.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	281	25 769,61
7.	Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania		
7.1.	w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	9	1 017,00
7.2.	w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	705	45 394,48
8.	Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	570	50 553,10
Świadczenia opiekuńcze			
9.	Zasiłek pielęgnacyjny	1603	345 834,00
10.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	27	16 220,00
11.	Świadczenia pielęgnacyjne	365	708 583,00
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka			
12.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	48	48 000,00
Świadczenie rodzicielskie			
13.	Świadczenie rodzicielskie	78	72 305,00
Zasiłek dla opiekuna			
14.	Zasiłek dla opiekuna	12	7 440,00
Składki na ubezpieczenie emerytalno - rentowe			
15.	Składki na ubezpieczenie emerytalno - rentowe	305	107 435,00

Źródło: Opracowanie własne GOPS

Fundusz alimentacyjny

W 2021 r. w gminie Bralin ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego skorzystało 17 rodzin. Ogółem wydano 23 decyzje administracyjne, w tym 20 decyzji przyznających świadczenie, 3 decyzje uchylające prawo do świadczenia.

Szczegółowe wydatki poniesione przez Ośrodek w zakresie wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Struktura wydatków na fundusz alimentacyjny w 2021 r.

Lp.	Świadczenie	Liczba rodzin	Kwota wypłacanych świadczeń w złotych
Fundusz alimentacyjny			
1.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	17	128 165,91

Źródło: Opracowanie własne GOPS

Dłużnicy alimentacyjni

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami.

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych wynosiły:

- 102 671,59 zł z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (z tego: przekazane na dochody budżetu państwa: 68 698,06 zł, a w tym ustawowe odsetki 17 798,18 zł; przekazane na dochody budżetu gminy: 33 973,53 zł),
- 20 789,83 zł z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych w latach 2005 - 2008.

W 2021 r. podjęto działania wobec dłużników alimentacyjnych zmierzające do zwiększenia ich odpowiedzialności oraz doprowadzenia do skutecznego egzekwowania i realizowania zobowiązań alimentacyjnych. Informacje o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy przekazywane są do pięciu Biur Informacji Gospodarczej.

Postępowanie w sprawie Funduszu Alimentacyjnego nie sprowadza się do przyjęcia wniosku i wydania decyzji wierzycielowi, ale polega również na przeprowadzeniu postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, co stanowi skomplikowaną procedurę m.in. prowadzenie korespondencji z innymi instytucjami, organami właściwymi dłużnika, organami właściwymi

wierzyciela, komornikami; przekazanie dłużnikowi informacji o przyznanych świadczeniach osobie uprawnionej; wezwaniu dłużnika na wywiad; rozliczeniu wpłat od dłużników.

Świadczenie Wychowawcze (Program Rodzina 500+)

Od 1 kwietnia 2016 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bralinie realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Program Rodzina 500+.

W ramach Programu wypłacane było świadczenie wychowawcze, które miało na celu częściowe pokrycie wydatków, związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Wysokość świadczenia wychowawczego wynosiło 500 zł m - cnie na dziecko w rodzinie.

Szczegółowe wydatki poniesione przez Ośrodek w zakresie wypłacanych świadczeń wychowawczych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Struktura wydatków na świadczenia wychowawcze w 2021 r.

Lp.	Świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Świadczenie wychowawcze			
1.	Świadczenia wychowawcze	15 253	7 664 571,30

Źródło: Opracowanie własne GOPS

W okresie styczeń - grudzień 2021 r. ze świadczenia wychowawczego skorzystało 1450 dzieci z 892 rodzin. Koszty obsługi realizowanych świadczeń wyniosły 65 722,54 zł.

Jednorazowe świadczenie „Za życiem”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bralinie realizuje również zadania, wynikające z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Wsparcie obejmuje m.in.: wypłatę jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, bez względu na dochód. Wysokość świadczenia wynosi 4.000,00 zł. W 2021 r. do Ośrodka wpłynął 1 wniosek o przyznanie świadczenia „Za życiem”.

Wbrew powszechnej opinii praca na stanowisku realizującym świadczenia rodzinne i alimentacyjne nie ogranicza się tylko do przyjmowania wniosków i wydawania decyzji na początku okresu zasiłkowego. Wnioski przyjmowane są przez cały rok. Następnie prowadzone jest dokładne postępowanie, zbieranie materiału dowodowego, które kończy wydanie decyzji. Prowadzone są również liczne postępowania wyjaśniające po zgłoszeniu zmian przez wnioskodawcę – często kończące się wydaniem decyzji zmieniającej lub decyzji żądającej zwrotu.

Dodatek energetyczny

W ramach zadań zleconych GOPS w Bralinie realizuje dodatki energetyczne. Dodatek energetyczny wypłacany jest osobie, której przyznano dodatek mieszkaniowy, jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej, zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczenia energii elektrycznej. W 2021 r. nie wpłynął żaden wniosek na tego rodzaju świadczenie.

Karta Dużej Rodziny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bralinie prowadzi także działania na rzecz umożliwienia rodzinom wielodzietnym otrzymanie Karty Dużej Rodziny. Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. W 2021 r. Ośrodek przyjął 17 wniosków i wydał 67 kart tradycyjnych i 67 kart elektronicznych.

Wielkopolska Karta Dużej Rodziny

Program „Wielkopolska Karta Rodziny” został przyjęty przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego 29 maja 2014 r. Uchwałą Nr 4705/2014. Jest Programem działań na rzecz rodzin wielodzietnych z województwa wielkopolskiego. Adresatem działań w ramach Programu „Wielkopolska Karta Rodziny” objęte są rodziny 3+. Wielkopolska Karta Rodziny zapewnia rodzinom wielodzietnym korzystanie na preferencyjnych warunkach z katalogu oferty kulturalnej, oświatowej, rekreacyjnej i transportowej poprzez system zniżek wprowadzony przez podmioty przystępujące do Programu „Wielkopolska Karta Rodziny”. W 2021 r. do Ośrodka nie wpłynął żaden wniosek o uzyskanie Wielkopolskiej Karty Dużej Rodziny.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz składki z tytułu ubezpieczenia emerytalno - rentowego opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne

Na opłatę składek zdrowotnych w 2021 r. za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne wydatkowano kwotę w wysokości 15 585,92 zł. Natomiast na składki z tytułu ubezpieczenia emerytalno – rentowego (23 osoby) wydatkowano kwotę 107 435,08 zł.

Zadania własne gminy (art. 17 ustawy o pomocy społecznej)

Podstawowym celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne zasoby, możliwości i uprawnienia. Jednym z głównych zadań w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej. Praca socjalna dotyczy niemal każdej rodziny zgłaszającej się po pomoc do Ośrodka. Jest to jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy, polegająca przede wszystkim na dotarciu do świadomości klienta, że pracownik socjalny chce i może mu pomóc, pod warunkiem, że on sam zaangażuje się w proces zmian. Osoby te są zobowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Pracownicy socjalni wpływają na zmianę życia indywidualnych osób oraz rodzin, którym służą w przypadkach nagłych sytuacji kryzysowych, jak i codziennych, osobistych problemów.

GOPS w Bralinie realizując zadania ustawy o pomocy społecznej w 2021 r. udzielił pomocy w formie pracy socjalnej 178 rodzinom. Praca socjalna była ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny. Ostatecznym celem pracy socjalnej jest umożliwienie osobom i rodzinom kierowania własnym postępowaniem oraz zdobycie niezależności w zabezpieczeniu warunków niezbędnych dla realizacji egzystencji, godnej człowieka.

Pracownicy GOPS w Bralinie w 2021 r. ramach pracy socjalnej:

- udzielali pomocy osobom poprzez ukierunkowanie do odpowiednich instytucji,
- kierowali wnioski do sądu o objęcie rodziny nadzorem asystenta rodziny, wnioski o wgląd w sytuację dziecka,
- utrzymywali ścisłą współpracę ze szkołami, pedagogiem szkolnym,
- pomagali w wypełnianiu różnego rodzaju wniosków i pism urzędowych m.in.: wnioski na zasiłek rodzinny, wnioski do funduszu alimentacyjnego, wnioski do uzyskania świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji z ZUS i KRUS, wnioski o uzyskanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, wnioski do uzyskania prawa do emerytury,
- utrzymywali stałą współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, GKRPA w Bralinie, ZUS – em, KRUS – em, Polskim Związkiem Emerytów,

Rencistów i Inwalidów, oraz innymi ośrodkami pomocy społecznej, Przychodnią MEDICA, Poradnią Pedagogiczno – Psychologiczną w Kępnie, Komendą Powiatową Policji w Kępnie, Noclegownią w Mianowicach; Środowiskowym Domem Samopomocy w Kępnie; Warsztatem Terapii Zajęciowej w Słupii pod Kępnem, Schroniskiem dla Bezdomnych Mężczyzn - CARITAS Diecezji Kaliskiej w Słupi pod Kępnem, Domami Pomocy Społecznej, w których przebywają podopieczni gm. Bralin,

- pomagali w skompletowaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania świadczeń emerytalno – rentowych z ZUS,
- pomagali osobom ubiegającym się o świadczenia emerytalne o uzyskanie dokumentów dot. zatrudnienia - w różnego rodzaju archiwach,
- kierowali osoby chore do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Kępnie o ustalenie stopnia niepełnosprawności,
- organizowali zbiórki rzeczy używanych i przekazywali osobom potrzebującym,
- uświadamiali klientów o skutkach choroby alkoholowej,
- motywowali do podjęcia leczenia odwykowego,
- kierowali osoby dotknięte problemem alkoholowym do Poradni Leczenia Uzależnień,
- kierowali wnioski do GKRPA o podjęcie działań wobec nadużywających alkoholu,
- informowali ofiary przemocy o przysługujących im prawach oraz formach pomocy,
- wspomagali akcją „Szlachetnej Paczki” na terenie gminy Bralin,
- przeprowadzali wywiady środowiskowe, kompletowali dokumentację oraz wydawali decyzje dot. prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- wydawali skierowania do otrzymania pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 - 2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD)
- przeprowadzili wywiady środowiskowe (poza wywiadami z osobami ubiegającymi się o świadczenia z pomocy społecznej) na zlecenie:
 - ✓ Prokuratury Rejonowej w Kępnie
 - ✓ Sądu Rejonowego w Kępnie
 - ✓ Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kępnie
 - ✓ Pracownika ds. świadczeń rodzinnych (przyznawanie zasiłku dla opiekuna, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zwrot nienależnie pobranych świadczeń)
 - ✓ Innych OPS (wywiady alimentacyjne).

Zasiłki i pomoc w naturze

W ramach zadań własnych GOPS w Bralinie przyznaje zasiłki okresowe. W 2021 r. z tej formy pomocy skorzystało 4 rodziny na kwotę 3 564,00 zł. Dofinansowanie z budżetu państwa wynosiło 2 804,00 zł. Pozostała część, czyli 760,00 zł sfinansowana została środkami budżetu Gminy.

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, niemożliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów ubezpieczenia społecznego:

- a) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- b) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opatu, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, koniecznych i niezbędnych drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także pokrycie kosztów pogrzebu. Zasiłek celowy specjalny może być przyznany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe.

W roku 2021 wypłacono świadczenia na kwotę 7 514,99 zł. Ilość i wysokość wypłaconych świadczeń uzależniona jest od ilości złożonych wniosków, a po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego ustala się wysokość zasiłku. Zasiłek celowy w 100% został sfinansowany przez Gminę.

Zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, które ponosiły starty w wyniku zdarzenia losowego. Z tej formy pomocy skorzystała 1 osoba samotnie gospodarująca. Wysokość zasiłku wyniosła 1000,00 zł.

W ramach zadań własnych tut. Ośrodek przyznawał zasiłek stały oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne. Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kiedy dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Zasiłek stały jest świadczeniem dla osób całkowicie niezdolnych do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności. Z uwagi na sposób obliczania tego zasiłku jest to świadczenie wyrównujące dochód osoby uprawnionej do wysokości odpowiedniego kryterium dochodowego.

Z tej formy pomocy w 2021 r. skorzystało 18 osób. Wypłaconych zostało 201 świadczeń. Na zasiłki wydatkowano kwotę – 119 558,40 zł.

Realizując zadania własne Gmina ma obowiązek zapewnić również schronienie, odzież i posiłek osobom tego pozbawionym.

Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych. W 2021 r. udzielono schronienia dla 2 osób, koszt ww. świadczeń wyniósł 2 698,00zł.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze były świadczone dla 9 osób. Zakres świadczonych usług określony w decyzjach administracyjnych był zgodny z oczekiwaniami podopiecznych. W 2021 r. Ośrodek zatrudnił 4 opiekunki domowe na podstawie umów cywilnoprawnych.

Na wydatki w tym rozdziale przeznaczono 111 256,76 zł.

Domy pomocy społecznej

Zgodnie z art. 59 i art. 60 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej decyzję o skierowaniu i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w DPS wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do DPS. Pracownicy socjalni kompletowali dokumenty niezbędne do uzyskania skierowania i umieszczenia w DPS, przeprowadzali wywiady środowiskowe dla potrzeb innych ośrodków, dotyczące pensjonariuszy domów pomocy społecznej oraz przeprowadzali wywiady alimentacyjne z osobami zobowiązanymi do alimentacji. Sporządzali również umowy dot. odpłatności za pobyt członka rodziny w Domu Pomocy Społecznej.

W 2021 r. Gmina Bralin ponosiła wydatki związane z przebywaniem 10 osób w domach pomocy społecznej. Roczny koszt utrzymania pensjonariuszy w tych placówkach wyniósł 339 237,36 zł.

Usuwanie skutków klęsk żywiołowych

W 2021 r. nie udzielono tego typu świadczenia.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne

Na opłatę składek zdrowotnych w 2021 r. za 17 świadczeniobiorców pobierających zasiłek stały wydatkowano kwotę 10 380,96 zł.

Wspieranie rodziny

Celem pracy asystenta z rodzinami borykającymi się z deficytami opiekuńczo – wychowawczymi jest odzyskanie zdolności prawidłowego funkcjonowania społecznego. Stosowane metody pracy odpowiadają zdiagnozowanym potrzebom i oczekiwaniom poszczególnej rodziny. Do najczęstszych problemów rodzin, które wymagają rozwiązania przy zastosowaniu asystentury rodzinnej należą: zaburzenia umiejętności komunikacji między członkami rodziny; brak wzorców i autorytetów do naśladowania; brak odpowiednich kompetencji rodzicielskich i właściwych metod wychowawczych; niedostateczne zainteresowanie problemami i potrzebami dzieci; nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego i załatwiania spraw urzędowych; brak umiejętności korzystania z zasobów środowiska oraz przysługujących im praw i uprawnień; brak nawyków utrzymania higieny osobistej i porządku w mieszkaniu; brak aktywności przy poszukiwaniu pracy. Kluczowym celem pracy asystenta jest budowanie pozytywnego nastawienia rodziny do zmiany i pomoc w osiągnięciu zamierzonego celu.

W 2021 r. opieką asystenta rodziny objęto 8 rodzin. W rodzinach łącznie przebywało 14 dzieci w wieku 0 – 18 lat. W 2021 r. GOPS otrzymał jednorazowy dodatek dla asystenta w wysokości 1000,00 zł. W ubiegłym roku GOPS w Bralinie zatrudniał asystenta rodziny na umowę zlecenie. Wysokość wynagrodzenia uzależniona jest od ilości przepracowanych godzin w danej rodzinie.

Pomoc w zakresie dożywiania

W roku 2021 na realizację programu „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU” wydatkowana została kwota 40 068,60 zł, w tym:

- 31 877,44 zł – dotacja z budżetu Wojewody,
- 8 191,16 zł – z budżetu Gminy.

GOPS opłacił dożywianie dla dzieci w szkołach i przedszkolach dla 31 osób – na kwotę 7 782,60 zł – zgodnie z Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” oraz Uchwałą Nr III/12/2018 Rady Gminy Bralin z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego w celu udzielenia wsparcia w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023, jak również objął pomocą w formie zasiłków celowych na żywność 28 rodzin, którym wypłacił świadczenia na kwotę 32 286,00 zł. Ilość świadczeń jest uzależniona od złożonych podań o dożywianie dzieci w szkołach, przedszkolach oraz podań o przyznanie pomocy na zakup żywności.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bralinie prowadzi postępowania w sprawach przyznawania dla uczniów świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym (stypendium szkolne, zasiłek szkolny). Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż 528,00 zł.

Stypendium szkolne przysługuje:

- uczniom szkół publicznych, niepublicznych i niepublicznych szkół artystycznych o uprawnieniach publicznych szkół artystycznych oraz słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24. roku życia,
- wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.

Zasiłek szkolny przyznaje się uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Do wniosku o przyznanie zasiłku szkolnego należy dołączyć dowody potwierdzające wystąpienie zdarzenia losowego. Wysokość zasiłku szkolnego oraz jego forma uzależniona jest od sytuacji materialnej ucznia, ocenianej indywidualnie oraz rodzaju i rozmiaru zdarzenia losowego.

Od września do grudnia 2021 r. wydano 13 decyzji pozytywnych przyznających stypendium i 2 decyzje negatywne ze względu na przekroczenie kryterium dochodowego. Łączna kwota wypłaconych stypendiów w miesiącach styczeń – sierpień wyniosła 6 348,80 zł; za miesiąc wrzesień – grudzień wyniosła 8332,80 zł. W 2021 r. przyznano również dla 2 uczniów zasiłek szkolny w wysokości 200,00 zł jednorazowo. W sumie wypłacono zasiłki szkolne na łączną kwotę 400,00 zł.

Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Wypłata dodatków mieszkaniowych jest obowiązkowym zadaniem gminy, realizowanym przez tut. Ośrodek. W 2021 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Bralinie wypłacił dodatki mieszkaniowe w ilości 17 świadczeń, na łączną kwotę 4568,14 zł. Wydatki na dodatki mieszkaniowe w 100 % finansowane są ze środków Gminy.

Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych

Prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych mają osoby, które spełniają kryterium dochodowe, określone w ustawie o pomocy społecznej. Potwierdza się je decyzją administracyjną, ważną 90 dni od dnia złożenia wniosku. W przypadku udzielania świadczeń w stanie nagłym termin liczony jest od dnia rozpoczęcia udzielania świadczeń zdrowotnych. Świadczenie przysługuje osobom korzystającym z placówek opieki zdrowotnej, niemającym prawa do ubezpieczenia z innego tytułu. W 2021 r. wydano 4 decyzje (w tym: 3 decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, 1 decyzja odmowna).

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego

Działalność na rzecz zapobiegania zjawiska przemocy w rodzinie poprzez stwarzanie warunków dla zmiany osobom stosującym przemoc oraz prowadzenie pracy edukacyjnej i profilaktycznej, dotyczącej przemocy w rodzinach, jest istotnym zadaniem realizowanym przez Zespół Interdyscyplinarny oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bralinie. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie to grupa specjalistów, którzy łącząc swoją wiedzę, umiejętności i kompetencje podejmują współpracę i skoordynowane działania, mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy na terenie Gminy Bralin. Adresatami działań podejmowanych przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego są mieszkańcy Gminy Bralin, a w szczególności:

- rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy,
- rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy,
- rodziny, w których dzieci są zaniedbywane.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych wykonują swoje zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego (przedstawiciele GOPS w Bralinie, KPP w Kępnie, Prokuratury Rejonowej w Kępnie, Szkoły Podstawowej w Bralinie, GKRPA w Bralinie, Przychodni MEDICA Bralin, Sądu Rejonowego w Kępnie – Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej) w 2021 r. realizowali działania wynikające z Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2020 - 2022. W roku ubiegłym odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 17 grup roboczych. Wszczęto 8 procedur „Niebieska Karta”, zamknięto również 8 „Niebieskich Kart” (procedury wszczęte w latach poprzednich).

Koordinacja bezpłatnych konsultacji psychologicznych

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bralinie prowadzą i organizują bezpłatne konsultacje psychologiczne dla mieszkańców gminy (monitorują spotkania, kierują

do diagnostyki w kierunku uzależnienia od alkoholu). Konsultacje psychologiczne są formą pomocy, z której może skorzystać każdy, kto takiej pomocy potrzebuje. Rozmowa z psychologiem pozwala na omówienie aktualnych trudności życiowych, rodzinnych lub emocjonalnych.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

W 2021 r. Ośrodek we współpracy z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi realizował zadania zawarte w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Zakres spraw administracyjnych i kadrowych

Na dzień 31.12.2021 r. Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bralinie przedstawiała się następująco:

- kierownik, w wymiarze pełnego etatu,
- 3 pracowników socjalnych, w wymiarze pełnego etatu,
- samodzielny referent ds. świadczeń rodzinnych, w wymiarze pełnego etatu,
- inspektor ds. świadczeń wychowawczych, w wymiarze pełnego etatu,
- główny księgowy, w wymiarze pełnego etatu,
- 4 opiekunki domowe – umowa zlecenie,
- asystent rodziny – umowa zlecenie,
- sprzątaczką – umowa zlecenie.

W trosce o jakość świadczonych usług, w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bralinie, pracownicy podnosili swoje kwalifikacje i umiejętności, biorąc udział w wielu specjalistycznych szkoleniach i webinarach. Kadra uczestniczyła w szkoleniach, seminariach i konferencjach poświęconych pomocy społecznej, przemocy w rodzinie, świadczeniom rodzinnym i wychowawczym, świadczeniom pomocy materialnej dla uczniów, dodatków mieszkaniowych i energetycznych, księgowości, płatnika ZUS, sprawom kadrowym, sprawom ochrony danych osobowych i innych niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań, wynikających ze statutu Ośrodka.

Podsumowanie

Podkreślenia wymaga fakt, iż w roku 2021 odnotowaliśmy dalszy wzrost liczby rodzin wymagających pogłębionej pracy socjalnej. Oznacza, to że pomimo, iż kondycja finansowa rodzin z dziećmi uległa znaczącej poprawie z uwagi na świadczenia 500+, w dalszym ciągu są rodziny niewydolne wychowawczo, wymagające stałej współpracy z pracownikami socjalnymi oraz asystentem rodziny. Praca socjalna ukierunkowana jest na ciągłe podnoszenie umiejętności rodzicielskich. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, iż w roku 2021

odnotowaliśmy systematycznie wzrastającą liczbę osób starszych, oczekujących wsparcia ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej. Tendencję wzrostową dostrzegamy w przypadku osób starszych, niepełnosprawnych wymagających pomocy w postaci usług opiekuńczych. Zwiększyła się także liczba osób ubiegających się o umieszczenie w placówkach całodobowych.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Przedstawienie potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ustawowym obowiązkiem kierownika Ośrodka pomocy społecznej, wynikającym z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej. Normą stało się już to, że każdy rok działalności Ośrodka przynosi zmiany przepisów, które już mają albo w najbliższej przyszłości będą miały wpływ na działalność instytucji. Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ocena, prowadzona na bieżąco przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców korzystających z pomocy, a także analizy zasobów gminy w sferze socjalnej (kadrowych i instytucjonalnych). Jako znaczące zadania i potrzeby na 2022 r. Ośrodek wskazuje:

- ✓ zabezpieczenie środków finansowych na wypłatę świadczeń pieniężnych (zasiłki celowe, specjalne zasiłki celowe, zasiłki okresowe);
- ✓ zabezpieczenie środków finansowych na ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej;
- ✓ zabezpieczenie środków finansowych na wypłatę dodatków mieszkaniowych i pomocy materialnej dla uczniów;
- ✓ zapewnienie w budżecie gminy środków finansowych na funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- ✓ zabezpieczenie środków na realizację wieloletniego programu wspierania gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2019 – 2023;
- ✓ rozwój partnerstwa i współpracy przy rozwiązywaniu problemów społecznych;
- ✓ wspieranie osób w wieku senioralnym i osób niepełnosprawnych;
- ✓ realizacja programów z zakresu profilaktyki uzależnień.

*p.o. Kierownika
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bralinie
/-/ Katarzyna Piszczatka*

Bralin, marzec 2022 r.